

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

09 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Iurie DIACONU
Liliana CATAN
Victor BOICO

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul-șef interimar al Procuraturii de circumscripție Cahul, Tomița Mihail, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 02 martie 2021, în cauza penală privindu-l pe

COMAN Gheorghe Xxxxxx, născut la
*xx xxxxxxx xxxx, originar din s. Xxxxx-Xxxxxx, r-
nul Xxxxxx, domiciliat în mun. Xxxxxx, str. Xxxxxx
xxx Xxxxx xx/x, ap. xx.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 12.08.2020– 03.12.2020;

Instanța de apel: 24.12.2020– 02.03.2021;

Instanța de recurs: 22.04.2021 – 09.06.2021.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Cahul, sediul Central, din 03 decembrie 2020, cauza fiind examinată conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, Coman Gheorghe a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 2 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Conform prevederilor art. 90 Cod penal, a fost suspendată condiționat executarea pedepsei cu închisoare inculpatului, stabilindu-i termen de probă de 4 ani, cu obligarea acestuia să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent.

Corpul delict, un pistol de marca PM inscripția MI5492, recunoscut prin Ordonanța din 13 noiembrie 2018, în temeiul art. 106 alin. (1), (2) lit. a) Cod penal și 162 alin. (1) pct. 1) Cod procedură penală, urmează a fi confiscat în folosul statului.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, la data de 05 noiembrie 2018, în jurul orelor 10:00, fiind în stradă din s. Roșu, r-nul Cahul, lângă oloiniță, adică într-un loc care prin natura sa și destinație este întotdeauna accesibil publicului, din intenții huliganice, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, încalcând grosolan ordinea publică, exprimându-se cu cuvinte necenzurate ce înjosesc onoarea și demnitatea, în mod intenționat, manifestând o lipsă vădită de respect față de societate, însoțită de aplicarea violenței, dând dovadă de obrăznicie deosebită, având un comportament agresiv, fără careva motive întemeiate, a inițiat un conflict și l-a agresat fizic pe Țîu Nichita, după care, continuând acțiunile huliganice, intenționat, cu mâna și cu piciorul a deteriorat oglinda retrovizoare și sticlele de la microbuzul de model „Ford Tranzit”, iar când în conflict a intervenit Goncearov Nicolae, care i-a cerut lui Coman Gheorghe, să înceteze acțiunile sale huliganice, nu a reacționat și a continuat să se exprime cu cuvinte obscene și l-a agresat fizic pe Goncearov Nicolae, după care, având în mână un pistol de marca „PM” l-a îndreptat în direcția lui Goncearov Nicolae, astfel în rezultatul acțiunilor huliganice părțile vătămate Țîu Nichita și Goncearov Nicolae s-au ales cu dureri fizice, precum și a perturbat liniștea și ordinea publică.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea parțială a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță în partea aplicării pedepsei, prin care să-i fie stabilită lui Coman Gheorghe, în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 2 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În rest a se menține fără modificări celelalte dispoziții ale sentinței.

În motivarea apelului procurorul a indicat că, pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială. Pedeapsa este echitabilă când impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune, și când este capabilă să contribuie la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de condamnat, cât și de alte persoane.

Menționează că, instanța de judecată la stabilirea pedepsei nu a luat în considerație aceste prevederi legale. Astfel, la stabilirea pedepsei lui Coman Gheorghe nu a fost luat în calcul caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite.

Mai mult ca atât, instanța de judecată eronat a concluzionat că scopul pedepsei penale de restabilire a echității sociale, corectarea inculpatului și prevenirea

săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui cât și a altor persoane, se va atinge fără executarea reală a pedepsei cu închisoarea.

Consideră că, instanța de fond a dat o apreciere subiectivă, neargumentată și neprobată ce ține de aplicabilitatea art. 90 Cod penal, ori la materialele cauzei, apărarea nu a prezentat probe ce ar demonstra concluzia instanței privind posibilitatea corectării lui Coman Gheorghe și stabilirea unui termen de probațiune. Prin urmare, aprecierea instanței precum că corectarea și educarea inculpatului este posibilă fără izolarea de societate, motivând că ultimul a recunoscut vinovăția de cele comise, nu are antecedente penale, este la o vârstă relativ tânără, s-a căit de cele comise, dând asigurări că pe viitor nu va mai comite fapte antisociale, este eronată.

Prin urmare, consideră că sentința în partea ce ține de stabilirea pedepsei urmează a fi casată cu pronunțarea unei noi hotărâri și stabilirea unei pedepse cu excluderea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, deoarece doar prin executarea reală a pedepsei, inculpatul va conștientiza gravitatea acțiunilor sale, precum și va fi atins scopul legii penale de restabilire a echității sociale, de corectare a inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 02 martie 2021, apelul procurorului a fost respins ca nefondat și sentința s-a menținut fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de fond corect a determinat circumstanțele de fapt și de drept privitor la chestiunile dacă infracțiunea a avut loc și dacă a fost sau nu săvârșită de inculpat, și just a făcut concluzia că fapta penală reținută în culpa inculpatului a avut loc și a fost săvârșită de către aceasta. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe administrate în cauza penală de instanța de fond, și care au fost corect apreciate prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu prin coroborare, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală.

Verificând aspectele de drept, operate de instanța de fond la stabilirea și individualizarea pedepsei inculpatului, instanța de apel a reținut, că inculpatului prima instanță i-a stabilit pedeapsa pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani. La aplicarea acestei pedepse instanța de fond nu a stabilit prezența circumstanțelor atenuante sau agravante.

La numirea pedepsei inculpatului, instanța de fond a ținut cont de prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, acesta beneficiind de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoarea, adică din maximul și din minimul prevăzut de sancțiunea normei penale în baza căreia a fost condamnat și a aplicat corect criteriile de individualizare a pedepsei stabilite la art. 75 Cod penal.

S-a reținut că, instanța de judecată a ținut cont la stabilirea categoriei și a măsurii de pedeapsă inculpatului de toate circumstanțele reale și personale, privind

individualizarea pedepsei, aplicându-i o pedeapsă corectă, echitabilă și legală. În același timp, în temeiul art. 90 alin. (1) Cod penal, instanța de fond a stabilit că inculpatul poate fi corectat fără executarea pedepsei închisorii dar în condițiile supravegherii lui de către serviciul probațiune, concluzionând că scopul pedepsei poate fi atins cu dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei pe termen de probă de 4 ani.

Instanța de apel a apreciat critic alegațiile procurorului referitor la aplicarea pedepsei prea blânde în privința inculpatului, menționând că, eficiența pedepsei depinde de mai mulți factori, printre care: conținutul și mecanismul influenței coercitive ale pedepsei, condițiile de executare a pedepsei, posibilitatea resocializării. Esența condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei constă în acordarea unei încrederi deosebite celui vinovat. Astfel, în viziunea instanței scopul pedepsei se poate atinge și prin aplicarea suspendării executării pedepsei în privința inculpatului pe o perioadă de probațiune de 4 ani.

De rând cu aceasta, s-a remarcat că părțile vătămate Țiu Nichita și Gonciarov Nicolae nu au înaintat careva pretenții și nu și-au exprimat dezacordul în privința pedepsei aplicate inculpatului.

S-a constatat că, aplicarea art. 90 Cod penal nu va elibera pe inculpat de la executarea pedepsei cu închisoare, în cazul în care acesta în perioada de probă stabilită nu va respecta condițiile impuse sau va comite alte infracțiuni, suspendarea executării pedepsei va fi revocată, iar inculpatul va fi obligat să execute real pedeapsa suspendată condiționat. Aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal nu prezintă o categorie de pedeapsă aparte, ci este o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident din viața acesteia.

Cu referire la motivul de critică din cererea de apel, privind aplicarea unei pedepse cu executare efectivă în privința inculpatului, s-a precizat că în privința inculpatului nu se impune în mod imperativ executarea reală a pedepsei, or nu trebuie pus accentul pe rolul punitiv al sancțiunii în detrimentul celui educativ și de reintegrare socială. Pedeapsa trebuie să fie individualizată astfel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare. Situația inculpatului permite de a concluziona că dânsul nu prezintă pericol pentru societate și izolarea lui nu este o măsură necesară și echitabilă în coraport cu personalitatea acestuia și fapta comisă. Or, pronunțarea unei sentințe de condamnare constituie un avertisment sever pentru inculpat, iar suspendarea condiționată a executării pedepsei constituie o măsură adecvată care va duce la corectarea inculpatului și va asigura scopul pedepsei penale.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul a atacat-o cu recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei în latura penală, excluderea prevederilor art. 90 Cod penal, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie dispusă executarea de către Coman Gheorghe, condamnat de comiterea infracțiunii

prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal a pedepsei de 2 ani închisoare în penitenciar de tip semiînchis.

În motivare, recurentul a indicat aceleași motive ca și în cererea de apel, indicînd că:

- instanțele de judecată eronat au ajuns la concluzia de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, deoarece la stabilirea modului de executare a pedepsei inculpatului, instanțele de judecată nu au ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei și de scopul pedepsei penale, prevăzute de art. 7, 61, 75 Cod penal;

- nu au ținut cont de faptul, că pedeapsa penală este o măsură de constrângere și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni;

- instanța urma să analizeze dacă scopul pedepsei penale poate fi atins chiar și fără executarea efectivă a acesteia în baza art. 90 Cod penal;

- chiar dacă inculpatul a recunoscut faptele imputate și se căiește sincer, circumstanțele date nu demonstrează că inculpatul într-adevăr a conștientizat gravitatea infracțiunilor săvârșite și s-a pornit pe calea corijării.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Din conținutul cererii de recurs, se constată că procurorul face trimitere la temeiurile de casare stipulate de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) din Cod de procedură penală, menționând că prin decizie inculpatului i-a fost menținută o pedeapsă prea blândă raportată la fapta comisă de acesta; i-a fost aplicată pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale, instanțele de fond nemotivându-și suficient hotărârile în acest aspect.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material. Colegiul conchide că, instanța de apel, legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, corect ținând cont de prevederile art. 61, 75, 90 Cod penal, art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală,

conform cărora persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

La individualizarea pedepsei penale stabilite inculpatului în speță, instanțele de fond au pus accentul și pe personalitatea inculpatului, învederând și celelalte criterii de individualizare a pedepsei penale, cum ar fi gravitatea infracțiunii săvârșite, influența pedepsei asupra corectării și reeducării vinovatului. Inculpatul a comis infracțiune care conform art. 16 Cod penal se atribuie la categoria infracțiunilor grave, celibatar, neangajat în câmpul muncii, fără antecedente penale.

Mai mult ca atât, procurorul, solicitând excluderea prevederilor art. 90 Cod penal la aplicarea pedepsei în privința inculpatului, nu a invocat careva motive care ar justifica aplicarea unei pedepse cu executare reală, or, criticile formulate de procuror au format obiect de discuție la judecarea cauzei penale și în instanța de apel și cărora li s-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie, iar argumentele invocate de recurent nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar fi temei de implicare în sensul rejudecării deciziei instanței de apel.

Pedeapsa respectivă, conform deciziei, a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, de corectare a acestuia, precum și prevenirii de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane. Mai mult, motivele invocate în recurs au constituit deja obiect de examinare în instanța și de apel, fiind expuse în prezenta decizie la **pct. 4-5**, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, or materialul probator al cauzei penale dovedește incontestabil legalitatea temeiurilor de fapt și de drept care au dus la pronunțarea hotărârii recurate.

Având în vedere considerentele menționate supra și raportând situația reținută în cauză, la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul Penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414- 419 Cod de procedură penală, iar criticile din cererea de recurs înaintată de procuror nu și-au găsit confirmarea.

8. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul-șef interimar al Procuraturii de circumscripție Cahul, Tomița Mihail, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 02 martie 2021, în cauza penală privindu-l pe *COMAN Gheorghe Xxxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 21 iulie 2021.

Președinte

Iurie DIACONU

Judecător

Liliana CATAN

Judecător

Victor BOICO